

BỒI DƯỠNG HỌC SINH GIỎI TOÁN 6
HƯỚNG DẪN BÀI TẬP VỀ NHÀ
Tài liệu lớp học Zoom 6 HSG - 18h00 - 21h15 - Tối thứ 2

Họ và tên:Ngày học:

Ca 1

Câu 13. $A = \frac{1}{21} + \frac{1}{22} + \frac{1}{23} + \dots + \frac{1}{80}$. Chứng minh $1 < A < 2$

HD: Ta có:

$$A = \left(\frac{1}{21} + \frac{1}{22} + \dots + \frac{1}{40} \right) + \left(\frac{1}{41} + \dots + \frac{1}{80} \right)$$

$$A > \left(\frac{1}{40} + \frac{1}{40} + \dots + \frac{1}{40} \right) + \left(\frac{1}{80} + \dots + \frac{1}{80} \right)$$

$$A > \frac{20}{40} + \frac{40}{80}$$

$$A > \frac{1}{2} + \frac{1}{2}$$

$$A > 1 \quad (*)$$

Lại có:

$$A = \left(\frac{1}{21} + \frac{1}{22} + \dots + \frac{1}{40} \right) + \left(\frac{1}{41} + \dots + \frac{1}{80} \right)$$

$$A < \left(\frac{1}{20} + \frac{1}{20} + \dots + \frac{1}{20} \right) + \left(\frac{1}{40} + \dots + \frac{1}{40} \right)$$

$$A < \frac{20}{20} + \frac{40}{40}$$

$$A < 2 \quad (**)$$

Từ (*), (**) $\Rightarrow 1 < A < 2$

Câu 14. Chứng minh $B = \frac{1}{101} + \frac{1}{102} + \dots + \frac{1}{149} + \frac{1}{150} > \frac{1}{3}$

HD:

$$B = \frac{1}{101} + \frac{1}{102} + \dots + \frac{1}{149} + \frac{1}{150}$$

$$B > \frac{1}{150} + \frac{1}{150} + \frac{1}{150} + \dots + \frac{1}{150}$$

$$B > \frac{1}{150} \cdot 50 = \frac{1}{3}$$

$$\text{Vậy } B = \frac{1}{101} + \frac{1}{102} + \dots + \frac{1}{149} + \frac{1}{150} > \frac{1}{3}.$$

Câu 17. c) Chứng minh $B = 1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \dots + \frac{1}{2^{2021}-1} < 2021$

HD:

$$\begin{aligned} \text{c) } B &= 1 + \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{3}\right) + \left(\frac{1}{4} + \frac{1}{5} + \frac{1}{6} + \frac{1}{7}\right) + \dots + \left(\frac{1}{2^{2020}} + \frac{1}{2^{2021}-1}\right) \\ &= 1 + \underbrace{\left(\frac{1}{2^1} + \frac{1}{2^1+1}\right) + \left(\frac{1}{2^2} + \frac{1}{5} + \frac{1}{6} + \frac{1}{2^3-1}\right) + \dots + \left(\frac{1}{2^{2020}} + \frac{1}{2^{2021}-1}\right)}_{2020(\quad)} \end{aligned}$$

$$\underbrace{\frac{1}{2^n} + \frac{1}{2^n+1} + \dots + \frac{1}{2^{n+1}-1}}_{2^n} < \underbrace{\frac{1}{2^n} + \dots + \frac{1}{2^n}}_{2^n} = \frac{2^n}{2^n} = 1$$

Vậy $B < 1 + 2020 = 2021$.

Ca 2

Câu 3. Chứng minh rằng với $n \in \mathbb{N}^*$ ta có đẳng thức: $1.2 + 2.5 + 3.8 + \dots + n(3n-1) = n^2(n+1)$.

HD:

* Với $n=1$, ta có vế trái bằng $1.2 = 2$, vế phải bằng $1^2(1+1) = 2$

Vậy hệ thức đúng với $n=1$

* Đặt vế trái bằng S_n , giả sử đẳng thức đúng với $n=k \geq 1$

$$\text{Tức là: } S_k = 1.2 + 2.5 + 3.8 + \dots + k(3k-1) = k^2(k+1)$$

Ta phải chứng minh đẳng thức trên cũng đúng với $n=k+1$, nghĩa là phải chứng minh:

$$S_{k+1} = 1.2 + 2.5 + 3.8 + \dots + k(3k-1) + (k+1)(3k+2) = (k+1)^2(k+2)$$

$$\text{Thật vậy, ta có: } S_{k+1} = S_k + (k+1)(3k+2)$$

$$= k^2(k+1) + (k+1)(3k+2)$$

$$= (k+1)(k^2 + 3k + 2)$$

$$= (k+1)(k+2)(k+3)$$

Vậy đẳng thức trên đúng với mọi $n \in \mathbb{N}^*$.

Câu 7. Chứng minh rằng với $n \in \mathbb{N}^*$ ta có đẳng thức: $1^2 + 2^2 + 3^2 + \dots + n^2 = \frac{n(n+1)(2n+1)}{6}$.

HD:

* Với $n=1$, ta có vế trái bằng $1^1 = 1$, vế phải bằng $\frac{1.2.3}{6} = 1$

Vậy hệ thức đúng với $n=1$

* Đặt vế trái bằng S_n , giả sử đẳng thức đúng với $n = k \geq 1$

$$\text{Tức là: } S_k = 1^2 + 2^2 + 3^2 + \dots + k^2 = \frac{k(k+1)(2k+1)}{6}$$

Ta phải chứng minh đẳng thức trên cũng đúng với $n = k + 1$, nghĩa là phải chứng minh:

$$S_{k+1} = 1^2 + 2^2 + 3^2 + \dots + k^2 + (k+1)^2 = \frac{(k+1)(k+2)(2k+3)}{6}$$

Thật vậy, ta có: $S_{k+1} = S_k + (k+1)^2$

$$\begin{aligned} &= \frac{k(k+1)(2k+1)}{6} + (k+1)^2 \\ &= \frac{k(k+1)(2k+1) + 6(k+1)^2}{6} \\ &= \frac{(k+1)[k(2k+1) + 6(k+1)]}{6} \\ &= \frac{(k+1)(2k^2 + 7k + 6)}{6} \\ &= \frac{(k+1)(k+2)(2k+3)}{6} \end{aligned}$$

Vậy đẳng thức trên đúng với mọi $n \in \mathbb{N}^*$.

Câu 11. Chứng minh rằng: $2^{2n+1} + 1$ chia hết cho 3 với mọi $n \in \mathbb{N}^*$.

HD:

Đặt $B_n = 2^{2n+1} + 1$

* Với $n=1$, ta có $B_1 = 2^2 - 1 = 3 \div 3$

* Giả sử mệnh đề đúng với $n = k \geq 1$, suy ra $B_k = 2^{2k+1} + 1 \div 3$

* Với $n = k + 1$, xét $B_{k+1} = 2^{2(k+1)+1} + 1 = 2^{2k+3} + 1$
 $= 2^{2n+1} \cdot 2^2 + 1 = 2^{2n+1} \cdot (3+1) + 1$

$$= \underbrace{3 \cdot 2^{2k+1}}_{\div 3} + \underbrace{2^{2k+1} + 1}_{\div 3}$$

$\Rightarrow B_{k+1} \div 3$

Vậy $2^{2n+1} + 1$ chia hết cho 3 với mọi $n \in \mathbb{N}^*$.

Câu 14. Chứng minh rằng: $16^n - 15n - 1$ chia hết cho 225 với mọi $n \in \mathbb{N}^*$.

HD:

$$\text{Đặt } F_n = 16^n - 15n - 1$$

$$* \text{ Với } n=1, \text{ ta có } F_1 = 16^1 - 15 \cdot 1 - 1 = 0 \div 225$$

$$* \text{ Giả sử mệnh đề đúng với } n=k \geq 1, \text{ suy ra } F_k = 16^k - 15k - 1 \div 225$$

$$* \text{ Với } n=k+1, \text{ xét } F_{k+1} = 16^{k+1} - 15(k+1) - 1$$

$$= 16 \cdot 16^k - 15k - 16$$

$$= 16^k - 15k - 1 - 15(16^k - 1)$$

$$= F_k - 15(16^k - 1)$$

$$\text{Ta có: } 16^k - 1 \div 15 \Rightarrow 15(16^k - 1) \div 225$$

$$\Rightarrow F_{k+1} \div 225$$

Vậy $16^n - 15n - 1$ chia hết cho 225 với mọi $n \in \mathbb{N}^*$.